

המועדות ממקומן וא"כ היכי קיימי רצון ומעב
מהבוא שידלא דקציעי להו וכ"ס תורה נהמי
ולעקר את המועדות ממקומם א"כ כי חזי
נתנה רשות לב"ד שלא לעבר בשני רעבון וכי
מעברין את השנה בשני רעבון וליה לאשקוי
למעלה שיש ראייה לדברי רבנו מדגרטיון פ"ק
פ"ב עד שיסחר בשנים וכו' מ"ב א"ע דההיא
השרי מה לי הא ומה לי הא ד

פיה כל שאמרנו עד מפני האורך. פ"ק דסנהדרין
חדשים. פרק ה' ה"א (דף ס"ג): ומ

שלא לצורך ועקרי להו לכולהו מועדות
 רשות לצ"ד לקבוע חדשים ולעבר שנים
 שהם נמי להחשב מן המורה המורה
 אצל צהם וכ"ש דמחמי קחני הממא אין
 לה אלא צראיה עכ"ל: על מה שכתוב
 ר"ר (דף כ"א) כי חזית דמשכא חקופת
 יתקופת ניסן ובסנהדרין איירי בחקופת
 וריוויא קרלי קא דרשי:

מגדל עוז *ס"א האמנעי

: אין עושין אותו אלא כשהדיין עד ראש . פק קמא דר"א (דף כ"ב) : ודבר זה ה
השמועה למדו עד מתקניו בו היום . סוף דראש

ר מוצאם מעגל תחת השמש בשום לשׁיך נסים היות
 ור שׁיבים יום המולד האמנעי הוא עת האמנעי וא
 א אלא פנים שׁיבים יום שקובנעי בשבנון זה וכו'
 בדרק ממל ימים הקבון האמנעי אחריו בתמלתו
 הראייה בלול ג' יהיה יום הקביעה קודם יום הראייה
 וס ב' ותהיה הקביעה ביום ג' והראייה כמו שאמרנו
 ס הקביעה ו עוד אם יהיה הקבון האמנעי בלול ג'
 ור תמות הטיה הקביעה ביום ה' הרי נמאל יום הקביעה
 ור האמנעי לקבון האמנעי כמו שתאמר יהיה הקבון
 יומייתו שאחר הקבון האמנעי יום בל' ג' ריות תאמר
 וסורת נראה בלול ג' יהיה הקביעה הוא יום הראייה
 יהיה יום הקביעה אחר יום הראייה אלא על תנאי
 אמנו שבקבון האמנעי מתאחר מהאמנעי* ויתכן שלא
 ימות שכן למעבר א"י. העולה בשבצילם היה זה פלא לפי
 ומולד לפני יום הקביעה ולא יתכן שׁיבים יום הקביעה
 אחר

מנדל עוז

פִּיָּה כָל שְׁמֵרָנוּ עד מפני האורך. פֶּק דַּסְהֵדְרִין : אִין עוֹשִׂין אוֹתוֹ אֵלֶּה סְהֵדְרִין עד ראש חֲדָשִׁים. פֶּק הַכּוֹהֵל (דף ס"ג) : וּבִפְיֵי הַשְּׁמוּעָה לַמִּדּוֹ עד מַחֲשִׁבֵי בּוֹ הַיּוֹם. סוֹף

אחר יום הראייה אלא בעת שהתקן הקביעות ליום ג' מן המולד שאפשר שיהיה יום הקבוע האמיתי הוא יום הקבוע האמיתי ביום ג' מיום המולד והדמיון היותו ליום ג' מן המולד לפיכך יהיה יום הקביעות אחר יום הראייה ביום. וזה סמנוהו לא יתכן בכל עת אלא במקצת השנים ולא יהיה אלא בארבע שנים למעבר א"י שהרי הראייה ביום קודמת לראיית בני א"י כמו שאנו אומרים שיש מדינה נטע מעל א"י לנד מעבר ע"י מעלות ונראה בה הירח כליל

ד' שהיה המולד האמיתי כליל ג' אכל היה המולד האמיתי ביום ג' אחר היום נדחה לפיכך נדחה הקביעות ליום ס', אכל כשנראה ביום המדינה שהיא במערב א"י היה גבוה בעינינו כשקטע החמה כמו י"ב מעלות או יותר כמו שיצא נחשבו אכל לא גבוה בעיני בני א"י כלום אלא שקטע האלף או יהיה גבוה אלף מעט לפיכך אינו נראה ליום ג' ואינו נראה אלף אלא כליל ס' ויהיה אלף יום הקביעות ביום המולד הוא יום הראייה שהוא יום ס', ויהיה אותו בלילות לא למעבר א"י והשינוי לא יהיה אלא בשביל הראייה לא בשביל הקביעות שהרי זמן הקביעות אינו משתנה בכל המקומות לפיכך אע"פ שיש היום בכל מקום שהוא מעבר למקום אחר בין שהיה במזרח של א"י בין שהיה במערב או היה אחד במזרח ואחד במערב, אכל מפני שאינו מדבר אלא בראיית ארץ ישראל יומה היום בלילות שכן למעבר ארץ ישראל. וזו היא נטעו

פ"ה

קביעת ארץ ישראל היו סומכין : ד כשהיתה מנהדרין קיימת והיו קובעין על הראייה. היו בני ארץ ישראל וכל המקומות שמגיעין אליהן שלוחי תשרי עושין ימים טובים יום אחד בלבד. ושאר המקומות הרחוקות שאין שלוחי תשרי מגיעין אליהם היו עושים שני ימים מספק לפי שלא היו יודעין יום שקבעו בו בני ארץ ישראל את החדש : ה בזמן הזה שאין שם מנהדרין ובית דין של ארץ ישראל קובעין על חשבון זה. היה מן הדין שיהיו בכל המקומות עושין יום טוב אחד בלבד אפילו המקומות הרחוקות שבחוצה לארץ כמו בני ארץ ישראל. שהכל על חשבון אחד סומכין וקובעין. אבל תקנת חכמים הוא שיהיו במנהג אבותיהם שבידיהם : ו לפיכך כל מקום שלא היו שלוחי תשרי מגיעין אליו כשהיו השלוחין יוצאין. יעשו שני ימים ואפילו בזמן הזה כמו שהיו עושין בזמן שבני ארץ ישראל קובעין על הראייה. ובני ארץ ישראל בזמן הזה עושין יום אחד במנהגן שמעולם לא עשו שני ימים. נמצא יום

זה

טוב שני שאנו עושין בגליות בזמן הזה מדברי סופרים שתקנו דבר זה : ו יום טוב של ראש השנה בזמן שהיו קובעין על הראייה היו רוב בני ארץ ישראל עושין אותו שני ימים מספק. לפי שלא היו יודעין יום שקבעו בו בית דין את החדש שאין השלוחין יוצאין ביום טוב : ח ולא עוד אלא אפילו בירושלים עצמה שהוא מקום בית דין פעמים רבות היו עושין יום טוב של ראש השנה שני ימים. שאם לא באו העדים כל יום שלשים נוהגין היו באותו היום שמצפין לעדים קדש ולמחר קדש. והואיל והיו עושין אותו שני ימים ואפילו בזמן הראייה התקינו שיהיו עושין אפילו בני ארץ ישראל אותו תמיד שני ימים בזמן הזה שקובעין על החשבון. הנה למדת שאפילו יום טוב שני של ראש השנה בזמן הזה מדברי סופרים : ט אין עשיית יום טוב אחד תלויה בקריבת המקום. כיצד אם יהיה מקום בינו ובין ירושלים מהלך חמשה ימים או פחות שבדאי אפשר שיגיעו להן שלוחין. אין אומרים שאנשי מקום זה עושין יום טוב אחד. שמי יאמר לנו שהיו השלוחים יוצאין למקום זה. שמא לא היו שלוחים יוצאין למקום זה מפני שלא היו שם ישראל ואחר שחזרו לקבוע על החשבון ישבו שם ישראלים שהן חייבין לעשות שני ימים. או מפני שהיה חירות בדרך כדרך שהיה בין יהודה וגליל בימי חכמי המשנה. או מפני שהיו הכותים מונעין את השלוחין לעבור ביניהן : י ואילו היה הדבר תלוי בקריבת המקום היו כל בני מצרים עושין יום אחד. שהרי אפשר שיגיעו להם שלוחי תשרי. שאין בין ירושלים ומצרים על דרך אשקלון אלא מהלך שמנה ימים או פחות וכן רוב סוריא. הא למדת שאין הדבר תלוי בהיות המקום קרוב : יא נמצא עיקר דבר זה על דרך זו כך הוא. כל מקום שיש בינו ובין ירושלים מהלך יתר על עשרה ימים גמורים עושין שני ימים לעולם כמנהגם מקודם. שאין שלוחי כל תשרי ותשרי מגיעין אלא למקום שבינו ובין ירושלים מהלך עשרה ימים או פחות. וכל מקום שבינו לבין ירושלים מהלך עשרה ימים בשוה או פחות שאפשר שיהיו שלוחין מגיעין אליו. רואים אם אותו המקום מארץ ישראל שהיו בה ישראל בשעת הראייה בכבוש שני כגון אושא ושפרעם ולו ויבנה ונוב ומבריא וכיוצא בהן עושין יום אחד בלבד. ואם אותו המקום מסוריא כגון צור ודמשק ואשקלון וכיוצא בהן. או מחוצה לארץ כגון מצרים ועמון ומואב וכיוצא בהן. עושין כמנהג אבותיהן שבידיהן אם יום אחד יום אחד ואם שני ימים שני ימים : יב מקום שבינו ובין ירושלים עשרה ימים או פחות מעשרה והוא סוריא או חוצה לארץ ואין להם מנהג. או שהיא עיר שנתחדשה במדבר ארץ ישראל. או מקום ששכנו בו ישראל עתה. עושין שני ימים כמנהג רוב העולם. וכל יום טוב שני מדברי סופרים ואפילו יום טוב שני של ראש השנה שהכל עושין אותו בזמן הזה : יג זה שאנו מחשבין בזמן הזה כל אחד ואחד בעירו ואומרים שראש חדש יום פלוני ויום טוב פלוני. לא בחשבון שלנו אנו קובעין ולא עליו אנו סומכין. שאין מעברין שנים וקובעין חדשים בחוצה לארץ. ואין אנו סומכין אלא על חשבון בני ארץ ישראל וקביעתם. וזה שאנו מחשבין לגלות הדבר בלבד הוא. כיון שאנו יודעין שעל חשבון זה הן סומכין אנו מחשבין לידע יום שקבעו בו בני ארץ ישראל אי זה יום הוא. וקביעת בני ארץ ישראל אותו הוא שיהיה ראש חדש או יום טוב. לא מפני חשבון שאנו מחשבין :

פרק ששי

א בזמן שעושין על הראייה היו מחשבין ויודעין שעה שיתקבץ בו הירח עם החמה בדקדוק הרבה כדרך שהאיצמגנין עושין. כדי לידע אם יראה הירח או לא יראה. ותחלת אותו החשבון הוא החשבון שמחשבין אותו בקירוב ויודעין שעת קיבוץ בלא דקדוק אלא במהלכם האמצעי הוא הנקרא מולד. ועיקרי החשבון שמחשבין בזמן שאין שם בית דין שקבעו בו על הראייה והוא חשבון שאנו מחשבין היום הוא הנקרא עיבור : ב היום והלילה ארבע ועשרים שעות בכל זמן. שתים עשרה ביום ושתים עשרה בלילה. והשעה מחולקת לאלף ושמונים חלקים. ולמה חלקו השעה למנין

א. טור ס' תנו תכח סמ"ג עשין מו :

מנול עוז

אין עשית יו"ט אחר עד רוב העולם. סוף פ"ק דל"ס (דף ק"ה) : וכל י"ט שני עד בזמן סוס. פ"ה ב"ד שמתחבין עד של לננס. זה כפי מדת הכמהו נחשבין עם המקובל מדברי רבותינו ז"ל המפורסין בתלמוד :